

Sessió vuitena. Morfologia. Ecologia. Cartografia.

La vuitena sessió del Primer Congrés Català de Geografia se celebrà a la Sala Prat de la Riba de l'IEC el divendres dia 15, a dos quarts de deu del matí. Presidí Tacte el doctor Salvador Llobet. Actuaren de Ponents els senyors **Gómez Ortiz, Becat i Alegre**, professors, respectivament, de les Universitats de Barcelona, de Perpinyà i Autònoma de Barcelona. Entre els nombrosos assistents s'hi comptaven Joan-Pere Gensane, Jaume Busqué, Diego López Bonillo, Carme Montaner, Pere A. Salvà, Climent Picornell, Montserrat Galera, Antonio Gàzquez, Antoni Tulla, Montserrat Iglesias, Joana M. Seguí, Jaume Mateu, José Miguel Raso, Miquel Garcia Casaponsa, etc.

El doctor **Salvador Llobet** començà la sessió amb uns mots de regreïament, ja que considerava una gran satisfacció presidir una sessió d'un Congrés Català de Geografia convocat per la Societat Catalana de Geografia que ell contribuï a fundar feia prop de 56 anys amb un grup de geògrafs i afeccionats. Ressaltà el paper de la geografia física i assenyala la importància que sempre ha tingut en els treballs i actuacions de la Societat Catalana de Geografia.

Seguidament concedí la paraula al professor **Antonio Gómez Ortiz** de la Universitat de Barcelona, que presentà la seva ponència sobre *els fonaments físics en l'ordenament del territori*. Va indicar que totes les actuacions de Thome sobre el territori impliquen Testabliment d'una dialèctica entre Thome i el medi i que, des de la Revolució Industrial, la pressió dels grups socials sobre l'espai biofísic ha mantingut un ritme exponencial. Per això cal dominar certes actuacions antròpiques, cal afavorir els estudis sobre la dinàmica del medi natural i cal crear una ètica social, a fi que s'arribi a harmonitzar el progrés socioeconòmic i l'equilibri ecològic. El ponent va parlar de les relacions entre l'ordenament del territori i la geografia física, sense oblidar mai que la natura funciona en bloc i de manera ordenada. Un cas especial és el de la intervenció antròpica a la muntanya, on, abans d'actuar, cal investigar el medi físic i humà per evitar perjudicis considerables. L'estudi del doctor Gómez Ortiz fou més detallat en tractar de la singularitat del medi biofísic de la muntanya mediterrània en els seus sectors característics. Acabà dient que l'ordenació territorial i la intervenció antròpica han de tenir molta cura i respecte en els diferents sistemes on pensa actuar.

A continuació, el rossellonès **Joan Becat** féu un resum breu de la seva ponència sobre *l'ús i el malgastament dels recursos naturals i sobre l'anàlisi ecològica*. Afirmà que són abundants els treballs existents sobre l'ecologia i els recursos naturals fets per geògrafs, biòlegs i geòlegs, etc. Referent als riscos naturals i tecnològics parlà de les inundacions, aiguats i riuades, el risc d'allaus, la inestabilitat dels terrenys, els incendis, etc. Aquests riscos són a la confluència de moltes ciències o preocupacions i tenen relacions estretes amb l'economia, el dret i la política. Va parlar del paper dels geògrafs «per la seva capacitat d'integrar-se dins els grups interdisciplinaris». I va insistir en l'augment o emergència de la sensibilitat ecològica que es manifesta des dels anys setanta i la perspectiva actual, quan es va cap a una gestió dels ecosistemes. Els geògrafs hi poden influir fent balanços de les situacions, cartografia i estudis d'impacte.

La darrera ponència va ésser presentada pel professor Pàu Alegre i Nadal de la Universitat Autònoma de Barcelona que parlà de *les bases de dades i la cartografia actuals*. Durant la seva dissertació, el senyor Alegre va efectuar un assaig de revisió de l'estat general de la cartografia i de la documentació de base a Catalunya. Parlà de la llarga tradició de confecció de cartografia de base. Cal recordar els cartògrafs dels segles XIV i XV i dels primers mapes formats per cartògrafs del país ja en el segle XVIII. Parlà de les aportacions d'Eduard Brossa, dels treballs de la Generalitat i de les dificultats trobades a la postguerra. Remarcà com en els darrers quinze anys s'ha assistit a un esclat d'edicions de cartografia general de referència a Catalunya amb la incorporació de mètodes nous, de la fotografia aèria vertical, els ortofotomapes, els plànols cadastrals, etc. Seguidament, féu menció de la tasca de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, amb la difusió de la informació digital i la teledetecció.

En acabar, parlà de les bases de dades i la seva evolució i la producció d'una cartografia temàtica.

A continuació s'inicià un debat en el quals els ponents i alguns dels assistents intercanviaren punts de vista, experiències o opinions. Les comunicacions que es presentaren durant el debat foren les següents:

Blàzquez i Salom, Macià, Picornell Bauzà, Climent i Servera i Nicolau, Jaume: *Problemàtica i tractament legislatiu dels espais naturals a les Illes Balears*.

Condal i Graells, Teresa i Ullastres i Palou, Helena: *L'actuació antròpica com a desencadenant de riscos geomorfològics. El cas d'un moviment de massa a Sant Quirze del Vallès*.

Fra Paleo, Urbano: *Ritmo temporal de inmisión de contaminantes en Galícia*.

Ortells i Chabrera, Vicent: *Alguns aspectes del medi físic en l'ordenació comarcal*.

Plana Castellví, Josep-Antoni: *Gestión y uso agrícola del agua en las cuencas internas de Catalunya*.

Saurí i Pujol, David, Ribas i Palom, Anna, Güell i Mirabet, Armand i Sorribes i Ribas, Enric: *Actuacions hidràuliques, el planejament urbanístic i els plans d'emergència en la gestió del risc d'inundació: El cas del municipi de Girona*.

Tonzan, Estela, Suné, Eduard, Nogueira, Gelasio i Farré, Mireia: *El banc d'estadístiques municipals de l'Institut d'Estadística de Catalunya*.

La mesa presidida pel doctor Llobet a la sessió

Antonio Gómez Ortiz exposa la seva ponència.

Joan Becat durant el seu parlament.

Pau Alegre explica la seva ponència.

El senyor Picornell quan exposava la seva comunicació.